TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2005. gada 2. jūnijā *

Lieta C-83/03

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2003. gada 26. februārī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv R. Amorosi [*R. Amorosi*] un A. Aresu [*A. Aresu*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Itālijas Republiku, ko pārstāv I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz M. Fjorilli [*M. Fiorilli*], *avvocato dello Stato*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs E. Borgs-Bartets [*A. Borg Barthet*], tiesneši Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*] (referents) un S. fon Bārs [*S. von Bahr*],

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Savā prasības pieteikumā Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, pareizi neizvērtējot, vai Fosačesijas [*Fossacesia*] (Kjeti [*Chieti*]) jahtu ostas būvniecības projektam, kas bija tāda veida projekts, kas ietverts Padomes 1985. gada 27. jūnija

Direktīvas 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 175, 40. lpp.) II pielikumā, piemita tādas pazīmes, kuru gadījumā bija jāveic tā ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūra, Itālijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šīs direktīvas 4. panta 2. punkts.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

2 Direktīvas 85/337 2. panta 1. punktā, redakcijā, kas bija spēkā lietas faktu rašanās laikā, ir paredzēts:

"1. Dalībvalstis nosaka visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka, pirms tiek dota piekrišana [kas dod tiesības uzsākt projekta īstenošanu], tos projektus, kuriem var būt būtiska ekoloģiskā ietekme *inter alia* to rakstura, izmēra vai atrašanās vietas dēļ, pakļauj novērtējumam attiecībā uz to ietekmi.

Šie projekti ir noteikti 4. pantā."

3 Šīs direktīvas 4. panta 2. punktā ir noteikts:

"To veidu projektus, kas uzskaitīti II pielikumā, pakļauj novērtējumam saskaņā ar 5. līdz 10. pantu, ja dalībvalstis uzskata, ka šo projektu pazīmes to pieprasa.

Šim nolūkam dalībvalstis var *inter alia* noteikt konkrētus projektu veidus, kas ir pakļaujami novērtējumam, vai arī tās var noteikt kritērijus un/vai pakāpi, kas ir vajadzīga, lai noteiktu, kuri no to veidu projektiem, kas uzskaitīti II pielikumā, ir pakļaujami novērtējumam saskaņā ar 5.–10. pantu."

4 Direktīvas 85/337 II pielikuma 10. punktā ar nosaukumu "Infrastruktūras projekti" ir minētas "jahtu ostas".

5 Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvā 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 7. lpp.) savukārt ir paredzēts izveidot ekoloģisku tīklu ar nosaukumu *Natura 2000*, kurā apvienotas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas.

6 Šim tīklam, ko veido teritorijas, kurās sastopamas noteiktu veidu dabiskās dzīvotnes un noteiktas sugas, ir jānodrošina attiecīgo dzīvotņu un sugu aizsargāšana vai

vajadzības gadījumā atjaunošana ar tam piemērotu aizsardzības pasākumu palīdzību. Lai izveidotu šādu tīklu, dalībvalstīm atbilstoši Direktīvas 92/43 4. pantam ir jāierosina, kuras teritorijas var atzīt par Kopienā nozīmīgām teritorijām, kam vēlāk tiek piešķirts īpaši aizsargājamas dabas teritorijas statuss (kopā apzīmētas kā "ierosinātās Kopienā nozīmīgās teritorijas", turpmāk tekstā — "IKNT").

Valsts tiesiskais regulējums

7 No lietas materiāliem izriet, ka Itālijas tiesību aktos, ar kuriem transponēta Direktīva 85/337, jahtu ostas ir iedalītas tādās, kuru ūdens klajs ir lielāks par 10 hektāriem, apkārtne pārsniedz 5 hektārus un kuru muliņš turklāt ir garāks par 500 metriem, un tādās, kurām šie rādītāji ir mazāki. Tiek uzskatīts, ka tikai pirmie rādītāji atbilst pazīmēm, pie kurām minētajā direktīvā paredzētā novērtēšanas procedūra automātiski ir obligāta. Otrie rādītāji, lai izlemtu, vai ir vajadzība uzsākt šādu procedūru, tiek izvērtēti katrā gadījumā atsevišķi.

Pirmstiesas procedūra

8 Pēc vides aizsardzības organizāciju ierosmes Komisija pieprasīja Itālijas iestādēm informāciju par jahtu ostas būvniecību Fosačesijā, Abruci reģionā (turpmāk tekstā —

"Reģions"). Atļaujas šīs būvniecības veikšanai bija izdotas, neveicot ne novērtējumu par tās ietekmi uz vidi, ne arī pārbaudi, lai noteiktu, vai šāds novērtējums bija jāveic.

9 No Itālijas iestāžu atbildē sniegtās informācijas izriet, ka šis gadījums attiecas uz jahtu ostu ar 391 vietu un kopējo platību 59 825 m^2, ar cita starpā nodrošinātu autostāvvietu 398 automašīnām, dažādiem pakalpojumiem un tirdzniecības centru. Komisija uzsver, ka šis būvprojekts pilnībā atrodas teritorijā, kura ir IKNT ar nosaukumu "Lecceta litoranea di Torino di Sangro e foce fiume Sangro" Direktīvas 92/43 izpratnē un kura ir viena no vislabāk saglabātajām Abruci piekrastes dabas teritorijām.

10 Komisija norāda, ka galīgo būvatļauju Reģions izsniedza 1999. gada 9. jūnijā. Saskaņā ar norādēm, ko sniedza Itālijas iestādes, Reģions 2000. gada 27. janvāra reģionālajā dekrētā Nr. 14/2000 apstiprināja, ka procedūra šī projekta ietekmes uz vidi novērtējumam nebija jāveic, jo tā kritēriji nepārsniedza Itālijas tiesiskajā regulējumā noteiktās robežas, kuru gadījumā šāda procedūra būtu jāveic automātiski. Reģions šādu novērtējumu sniedza pēc tam, kad reģionālā koordinācijas komiteja ietekmes uz vidi novērtējumam (turpmāk tekstā — "reģionālā koordinācijas komiteja"), izvērtējusi projekta pazīmes, 2000. gada 21. janvārī bija pieņēmusi pozitīvu atzinumu — Atzinumu Nr. 2/92, kurā tā norādīja, ka šāds novērtējums nebija vajadzīgs.

11 Tā kā Itālijas Republikas paskaidrojumi Komisiju nepārliecināja, tā 2001. gada 29. oktobra vēstulē uzdeva tai iesniegt savus apsvērumus par šo lēmumu neveikt šādu projekta novērtējumu.

12 Nesaņemot atbildi no Itālijas iestādēm, Komisija tām 2002. gada 27. jūnijā nosūtīja argumentētu atzinumu, aicinot to izpildīt divu mēnešu laikā.

13 Nesaņēmusi atbildi no Itālijas iestādēm, Komisija nolēma celt Tiesā šo prasību.

Par prasību

Lietas dalībnieku argumenti

14 Komisija uzskata, ka kompetentās iestādes saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu, ar ko transponēta Direktīva 85/337, nav pareizi novērtējušas, vai bija vajadzīgs ietekmes uz vidi novērtējums Fosačesijas jahtu ostas būvniecībai. Tas, ka to negatīvajam atzinumam šajā sakarā trūka pamatojuma vai ka tas nebija pietiekams, kā arī tas, ka atzinums bija pieņemts pēc būvatļaujas izsniegšanas, lika Komisijai uzskatīt, ka nebija pareizi piemērots Direktīvas 85/337 4. panta 2. punkts.

15 Itālijas valdība piekrīt, ka reģionālās koordinācijas komitejas pozitīvais 2000. gada 21. janvāra atzinums, kā arī 2000. gada 27. janvāra reģionālais dekrēts, kurā bija noraidīta vajadzība veikt projekta ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūru, nebija pietiekami pamatoti. Tā apstiprina arī to, ka šie lēmumi bija pieņemti pēc būvatļaujas izsniegšanas.

16 Tomēr tā norāda, ka vēlākā detalizētā reģionālās koordinācijas komitejas pozitīvā atzinumā bija norādīti īpaši ieteikumi, lai novērstu zināmas jau veiktu būvdarbu sekas. Tā arī norāda, ka tā bija brīdinājusi Reģionu, ka projekta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras negatīva iznākuma gadījumā būs jāizskata iespēja atjaunot sākotnējo stāvokli. Itālijas valdība piebilst, ka, neskatoties uz novērtēšanas procedūras iznākumu, attiecībā uz skarto IKNT ir jāveic pasākumi, lai citur aizsargātu vai atjaunotu to, kas ir gājis bojā jahtu ostas zonā.

17 Itālijas valdība tomēr apgalvo, ka ietekmes uz vidi novērtējums jahtu ostas projektam bija vajadzīgs tikai tādēļ, lai novērtētu ietekmi uz IKNT "Lecceta litoranea di Torino di Sangro e foce fiume Sangro". Šāds novērtējums esot veikts vēlāk reģionālās koordinācijas komitejas otrajā atzinumā.

Tiesas vērtējums

18 Direktīvas 85/337 mērķis, kā tas norādīts tās piektajā apsvērumā, ir ieviest vispārējus principus valsts un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumam, lai papildinātu un koordinētu atļauju izsniegšanas procedūru projektiem, kuri var būtiski ietekmēt vidi.

19 Saskaņā ar Direktīvas 85/337 4. panta 2. punktu saistībā ar noteiktu veidu projektiem dalībvalstīm ir rīcības brīvība, novērtējot, vai projektam piemīt pazīmes, kuru dēļ ir

vajadzīga ietekmes uz vidi novērtēšana. Tomēr šādu rīcības brīvību ierobežo direktīvas 2. panta 1. punktā minētais šo valstu pienākums veikt šādu novērtējumu projektiem, kuri var būtiski ietekmēt vidi (šajā sakarā skat. 1996. gada 24. oktobra spriedumu lietā C-72/95 *Kraaijeveld* u.c., *Recueil*, I-5403. lpp., 50. punkts).

20 Ja dalībvalsts, izmantojot tiesības, kas tai paredzētas Direktīvas 85/337 4. panta 2. punkta otrajā daļā, pieņem vispārējas normas, lai novērtētu, vai projekti, uz kuriem attiecas 4. panta 2. punkts, pirms atļaujas izsniegšanas ir jāizvērtē saistībā ar to ietekmi uz vidi, šo normu pārkāpums noteikti ir arī Direktīvas 85/337 2. panta 1. punkta un 4. panta 2. punkta noteikumu pārkāpums.

21 Šajā gadījumā ir noskaidrots, ka Reģions atļauju Fosačesijas jahtu ostas būvniecībai izsniedza, pirms tas bija uzsācis ieprieksēju konkrētā gadījuma izvērtēšanu, ko paredzēja Itālijas tiesību akti par projekta ietekmes uz vidi novērtējuma vajadzības izvērtēšanu. Tādējādi bez vajadzības spriest par prasībām šāda lēmuma, kurā atzīta vai noraidīta šāda vajadzība, pamatojumam, jāatzīst, ka Reģions ir pārkāpis Direktīvas 85/337 4. panta 2. punkta noteikumus kontekstā ar tās 2. panta 1. punkta noteikumiem.

22 Lai gan ir tiesa, ka Kopienu tiesību pārkāpums šajā gadījumā ir arī to valsts tiesību aktu pārkāpums, kurus dalībvalsts, kuras teritorijā noticis pārkāpums, pieņēmusi Kopienu tiesību piemērošanai, un valsts tiesībās pieejamie līdzekļi, ļoti iespējams, būtu ļāvuši to konstatēt, šāds dalībvalsts vietējās pārvaldes iestādes pārkāpums tomēr ir jāatzīst par šīs valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam.

23 No iepriekš minētā izriet, ka, tā kā Reģions pareizi neizvērtēja, vai Fosačesijas jahtu ostas būvniecības projektam, kas bija Direktīvas 85/337 II pielikumā ietverts projekts, piemita pazīmes, kuru gadījumā bija jāveic tā ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūra, Itālijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šīs direktīvas 4. panta 2. punkts.

Par tiesāšanās izdevumiem

24 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Itālijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums nav labvēlīgs, jāpiespriež Itālijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

1) **tā kā Abruci reģions pareizi neizvērtēja, vai Fosačesijas (Kjeti) jahtu ostas būvniecības projektam, kas bija Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvas 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu II pielikumā ietverts projekts, piemita pazīmes, kuru gadījumā bija jāveic tā ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūra, Itālijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šīs direktīvas 4. panta 2. punkts;**

2) **Itālijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]